

Kajúci lotri

Autor: Mária Kohutiarová

Už len samotná predstava zamestnania vo väznici vyvoláva nepríjemný pocit – nie každý by sa na to dal, napriek platu a výhodám. Ako sa potom dívať na tých, ktorí sa spolu s Michalom Libantom rozhodli preniknúť až do duše väzňa a otvoriť ho pre prijatie Boha?

Ako sa narodí druhý Dismas?

Pre Boha určite veľmi jednoducho: vnukne komusi čosi na správnom mieste a nedá pokoj. Rovnako to bolo v prípade Michala Libanta – práca vo väznici v pozícii pedagóga mu nerobila problém, ale ako veriaci človek vnímal, kde je skutočný koreň problémov ľudí, ktorých mal na starosti. A vedel aj to, že ani výtvarný, ani chovateľský krúžok ich z biedy nevytrhne a nezmení k lepšiemu. Na to treba Božie slovo a chvály, svätú omšu tak ako jemu. Presne toto chcel dopriať zažiť a prijať do svojho života väzňom.

Neboli to obyčajní ľudia: vrahovia, tí, čo znásilňovali, vydierali, díleri drog... Leopoldov je stále najstráženejšou väznicou na Slovensku. Práve sem 14. 5. 2015 vstúpil po trojhodinovej tortúre prehliadok Braňo Letko s Lamačskými chválami. Nik nevedel, aký bude efekt tohto „pokusu“ – no po polhodine sa začali tváre obvinených meniť. **Keď začal plakať chlap, ktorý vonku strieľal ľudí, Michal vedel, že Ježiš sa ich začal dotýkať.** A porozumel, že volanie Boha venovať sa práve týmto ľuďom, vytesneným spomedzi bežnej spoločnosti, je presne tá úloha, ku ktorej ho volá.

Požiadala teda vedenie o povolenie otvoriť biblický krúžok – dlhý čas v ňom boli traja. Jeden hral, druhý čítal z Božieho slova a tretí sa modlil. O pár mesiacov ich bolo dvadsať. Už im bolo jasné, čo je spoločenstvo, ale chceli mať meno. Na Michalovu otázku, aké meno by navrhovali, zaznelo všeličo. Prvý vraví: „Bojovníci za slobodu.“ Druhý: „Uväznení.“ Tretí: „Božie milosrdenstvo.“ Nakoniec padla dohoda, že sa za názov budú modliť. Po čase, uprostred chvál, gitarista prestal hrať a hovorí: „Budeme sa volať Dismas!“ Bolo treba vysvetliť, že to bol lotor, ktorý bol ukrižovaný s Ježišom a ľutoval. Ale presne to je pozícia tých, čo sú vo väzniciach – potrebujú poznať Boha, oľutovať a meniť svoje životy.

Väzni a modlitba?

Práve tá sa stala najdôležitejšou náplňou každého stretnutia spoločenstva Dismas, ktoré už je československé: pozvanie, predstavenie a vznik komunit má za sebou už desať českých väzňov. Navyše Michal väzňom vysvetlil, že sú tak trochu ako rehoľníci: aj tí, keď vkročia do kláštora, odovzdajú všetko, čo je ich – šaty, osobné veci – a dostanú kláštorné. Ich životom sa potom stáva len práca a modlitba, presne tak, ako vo väznici. Modlitba nie je hocijaká: napríklad tá s názvom „anjelská“ má presné pravidlá. Každý deň o 20.00 sa modlia krátku spoločnú modlitbu, každý piatok od 8.00 rána do sobotnej polnoci, teda štyridsať hodín nonstop, každý aspoň jednu hodinu, ktorú si sám vyberie. A potom ešte každý piatok o 12.00 hodine za Slovensko. Forma modlitby je rôzna – ako si kto vyberie – od ruženca cez chvály, žalmy, pôst či spev...

K tomu spevu: keď vzniká dobré dielo, Pán ho požehná. Aj tu – speváci by boli, ale nebolo vlastnej riadnej gitary. Tá prišla darom od Guitar AID, službou vysvetlenia chvál a doladenia gitary poslužil zas Braňo Letko. Pri tretej návšteve Lamačských chvál v Leopoldove požiadali nič netušiacu skupinu väzňov o gitaru, že niečo zaspievajú. Matúš Uriga len tichým hlasom povedal: „Tak si vypočujme tú besiedku...“ Čo však nasledovalo, nečakal asi nikto z nich. „Lamačom“ padali slzy...

Chce sa väzňom modliť? Idú tam dobrovoľne radšej ako na prechádzku či futbal, čo je jediná možnosť akého-takého voľného pohybu na čerstvom vzduchu. A nielen to: študujú Sväté písmo, debatujú o viere, pomáhajú prepusteným väzňom nájsť si prácu, ako aj rodinám tých väzňov, ktorí si ešte odpykávajú trest. Tam pravidelne posielajú vianočné darčeky pre deti väzňov, aby nemali smutné Vianoce. Dismas má svoje projekty, ktorým väzni veľmi dobre rozumejú: anjelská svätá omša sa slúži vždy za jedného väzňa, anjelským blahoželaním potešia vždy toho vo väzení, kto má sviatok, anjelský list prichádza od detí, ktoré sa pred Vianocami konkrétne modlia za jedného väzňa a potom mu píšú na Vianoce list. Tomu, na ktorého si často nik nespomenie... Pomáha im aj anjelský mobil – tu učia väzňov nielen zaobchádzať s mobilom, ktorý zakúpia, ale nainštalujú mu doň aplikácie ruženca, Svätého písma, Nový zákon v MP3 alebo nahraté kázne. Anjelských aktivít je oveľa viac – a každá z nich má presný zásah a cieľ pre väzňov.

Neprenosné zážitky

Chlapi vo väzniciach, ktoré Dismas s ponukou prednášok, divadiel, koncertov či duchovnej služby navštevuje, nie sú žiadne bábovky. Ťažko od nich čakať, že zmäknú len tak, po rokoch neprijatia, zlého života. Aj preto sú okamihy, na ktoré nevie ani Michal Libant zabudnúť. Ako vtedy, keď našiel bývalého väzňa v Bratislave po osemnástich rokoch väzenia pomáhať bezdomovcom, narkomanom, zbiera ich z ulíc a ošetruje v biednom stave, často v poslednom štádiu rakoviny v charitnom dome. Kto by sa na to dal z nás, čo sme v normálnom živote?

Michal často dostáva otázku, ako vie, že sú tí chlapi ozaj úprimne dotknutí Bohom, či nehrajú divadlo pre nejaké výhody? Ale zmeny sú jasné: ak predtým bol s ním stále disciplinárny problém kvôli správaniu vo väzení (priestupky sú tam zaznamenávané veľmi prísne), a zrazu to prestane po zapojení sa do spoločenstva, dokonca dostane pochvalu – tak o čom inom to je, ak nie o prijatí Ježiša do života, keď väzenský režim s ním neurobil nič, čo do pozitívnej zmeny? Dať sa do spoločenstva Dismas pritom nie je jednoduché z hľadiska vzťahov medzi väzňami: ten, ktorý sa rozhodne prijať záväzok a Ježiša, býva často označovaný za slabocha a vysmievaný, odsúvaný spomedzi „tvrdých chlapov“. No napriek tomu počet členov Dismasu narastá a Michal ich nazýva bojovníkmi v „Jesus Army“.

Miesto záveru

Raz pri modlitbách Michal počul od väzňov vetu: „Ja som rád, že som vo väzení.“ Nejakto to nemohol pochopiť, kým neprišlo vysvetlenie: „**Viete, prečo sme radi, že sme vo väzení? Kebyže nie sme vo väzení, nespoznali by sme Ježiša Krista! Vonku sme na neho nemali čas, vonku sme robili zle, niektorí sme bili svoje deti, fetovali sme, okrádali svoju rodinu... my sme neboli dobrí ľudia. Ale ďakujeme Bohu, že sme teraz tu, že sme mohli spoznať Ježiša Krista, že túto milosť nám dal tu – vo väzení.**“

Fotografie: Spoločenstvo Dismas

[f Facebook](#) [t Twitter](#)

[redakcia](#)

